

การศึกษาจำนวนคำศัพท์และการเปรียบเทียบความสอดคล้องของคำศัพท์ในหนังสือ
เรียนภาษาจีนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรภาษาจีนธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตกับเกณฑ์คำศัพท์มาตรฐานการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน
(HSK 2.0)

A STUDY OF VOCABULARY QUANTITY AND THE COMPARISON OF
VOCABULARY CONSISTENCY IN CHINESE TEXTBOOKS FOR FIRST-YEAR
STUDENTS OF THE CHINESE BUSINESS LANGUAGE PROGRAM AT THE
FACULTY OF ARTS OF DHURAKIJ PUNDIT UNIVERSITY WITH THE HSK 2.0

โชติกานต์ จิราลักษณ์สกุล

Chotikan Jiraluksakul

หลักสูตรภาษาจีนธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

The Business Chinese s Program at the Faculty of Arts of Dhurakij Pundit University

E-mail: chotikan.jb@gmail.com

Received:	February 16, 2025
Revised:	November 5, 2025
Accepted:	November 24, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินปริมาณคำศัพท์ของนักศึกษาหลักสูตรภาษาจีนธุรกิจ หลังจบการเรียนในปีการศึกษาที่ 1 2) วิเคราะห์และเปรียบเทียบความสอดคล้องของคำศัพท์ที่ได้จากการถอดคำศัพท์ในหนังสือเรียนกับวงคำศัพท์เกณฑ์มาตรฐานวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK 2.0) ระดับ 1-6 และ 3) จัดทำข้อมูลเชิงประจักษ์จากผลการวิเคราะห์ความครอบคลุมคำศัพท์ตามเกณฑ์มาตรฐานวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK 2.0) เพื่อปรับปรุงและวางแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับการรับมือกับมาตรฐานใหม่ (HSK 3.0) การวิจัยใช้วิธีเชิงปริมาณ โดยคัดเลือกหนังสือเรียนรายวิชาบังคับจำนวน 3 เล่ม จาก 4 รายวิชาที่ใช้ในการเรียนการสอนชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยคัดคำศัพท์ที่ไม่ซ้ำกันจำนวน 924 คำ มาวิเคราะห์แยกระดับ HSK 1-6 ซึ่งใช้วิธีการคัดกรองตามหลักการของ Kaewyod คือ การนับเฉพาะคำศัพท์ที่เพิ่มเข้ามาใหม่และไม่ซ้ำกับระดับ HSK ที่ต่ำกว่า

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านปริมาณคำศัพท์ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เรียนรู้คำศัพท์รวมทั้งหมด 924 คำ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่หลักสูตรคาดหวังไว้ที่ 700 คำ 2) ด้านความสอดคล้องกับ HSK 2.0 คำศัพท์ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ HSK 2.0 รวมทั้งหมด 641 คำ การวิเคราะห์ความครอบคลุมพบว่า คำศัพท์ระดับ HSK 1 และ HSK 2 มีความครอบคลุมสูงถึง 96% และ 89% ตามลำดับ ซึ่งจัดอยู่ในระดับดีมากที่สุด 3) ด้านข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อการวางแผน HSK 3.0 ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์ระดับ HSK 3 ได้มากถึง 442 คำ คิดเป็น 73.67% ของเกณฑ์มาตรฐาน ข้อมูลเชิงประจักษ์นี้เป็นฐานสำคัญในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน โดยระบุได้อย่างชัดเจนว่าหลักสูตร

ควรเน้นการเพิ่มคำศัพท์อีก 26.33% (158 คำ) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ครอบคลุม HSK 3 อย่างสมบูรณ์ ซึ่งเป็นข้อมูลตั้งต้นที่จำเป็นที่สุดในการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับมาตรฐานใหม่ (HSK 3.0) ต่อไป ผลการวิจัยนี้จึงเป็นพื้นฐานสำคัญให้หลักสูตรนำไปใช้ในการวางแผนการเรียนการสอนและปรับผลลัพธ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน Chinese Proficiency Grading Standards for International Chinese Language Education

คำสำคัญ

มาตรฐานระดับภาษาจีน คำศัพท์ HSK 2.0

ABSTRACT

This research was conducted with three primary objectives: (1) to assess the volume of vocabulary acquisition by students in the Business Chinese Language Program upon completion of their first academic year; (2) to analyze and compare the consistency of vocabulary extracted from the textbooks with the Chinese Proficiency Test (HSK 2.0) standards, Levels 1–6; and (3) to establish empirical data derived from the HSK 2.0 vocabulary coverage analysis for curriculum adjustment and planning in preparation for the new HSK 3.0 standards. The study employed a quantitative methodology, utilizing three core compulsory textbooks from 4 courses used in first-year instruction. A total of 924 unique vocabulary items were extracted and analyzed against the HSK 1–6 levels, adopting the screening methodology established by Kaewyod, which counts only newly introduced vocabulary that does not overlap with lower HSK levels.

The findings are presented according to the three objectives: 1) Vocabulary Volume: First-year students acquired a total of 924 vocabulary items, which exceeded the program's expectation of 700 words. 2) HSK 2.0 Consistency: A total of 641 vocabulary items were found to align with the HSK 2.0 standards. The coverage analysis demonstrated "very high" coverage for HSK Level 1 (96%) and HSK Level 2 (89%). 3) Empirical Data for HSK 3.0 Planning: The analysis revealed that students successfully acquired up to 442 words from HSK Level 3, which accounts for 73.67% of the standard requirement. This empirical data serves as a crucial planning base, indicating precisely that the curriculum needs to focus on adding only the remaining 26.33% (158 words) of the HSK 3 vocabulary to achieve complete HSK 3 competences. This foundational information is most essential for adjusting the curriculum and preparing for the new HSK 3.0 standards. The results provide a vital foundation for the program to strategically plan teaching and learning and adjust learning outcomes in alignment with the Chinese Proficiency Grading Standards for International Chinese Language Education (HSK 3.0).

Keywords

Chinese Proficiency Standards, Vocabulary, HSK 2.0

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการพัฒนาความสามารถทางภาษาจีนของผู้เรียนมิได้จำกัดอยู่เพียงแค่การเรียนรู้คำศัพท์และไวยากรณ์ แต่ต้องมุ่งเน้นการบูรณาการทักษะทางภาษาในทุกด้านอย่างครบถ้วน การกำหนดวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจนจึงเป็นเรื่องสำคัญ โดยมีการเทียบเคียงความสามารถทางภาษา เป็นเครื่องมือหลักในการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ประกาศใช้มาตรฐานการจัดระดับภาษาจีนนานาชาติมาตั้งแต่ ค.ศ. 2007 โดยใช้มาตรฐานการทดสอบวัดระดับ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) เป็นกลไกหลักในการประเมินความสามารถของผู้เรียนภาษาจีนจากต่างประเทศ ดัชนีสำคัญที่สุดในการกำหนดระดับความสามารถทางภาษา คือ จำนวนคำศัพท์ ซึ่งเป็นหน่วยพื้นฐานของภาษา นักภาษาศาสตร์ต่างเชื่อว่าการมีคลังคำศัพท์ที่มีขนาดใหญ่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในทุกด้าน (Schmitt, 2010)

การทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การวิเคราะห์ความสอดคล้องของคำศัพท์ HSK ในตำราเรียนของมหาวิทยาลัยไทยมีอยู่บ้าง เช่น งานวิจัยของ Kaewyod (2020) ที่วิเคราะห์คำศัพท์ HSK ในหนังสือเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เพื่อหาความสอดคล้องกับเกณฑ์ HSK 1-6 ซึ่งพบว่าผู้เรียนได้รับวงคำศัพท์รวม 752 คำหลังสิ้นสุดชั้นปีที่ 1 นอกจากนี้ งานวิจัยของ Chen & Warisa (2022) ยังได้ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบคำศัพท์ในแบบเรียนชุด “สนทนาภาษาจีนมาตรฐาน 360 ประโยค” กับเกณฑ์ HSKK ระดับต้น โดยพบว่าคำศัพท์ในแบบเรียนมีความครอบคลุมคำศัพท์ HSK ระดับ 1 และ 2 ถึง 95.70% ผลการศึกษาเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มว่าตำราเรียนพื้นฐานที่ใช้ในสถาบันการศึกษาไทยมีความสอดคล้องกับมาตรฐาน HSK 2.0 ในระดับพื้นฐานที่สูง อย่างไรก็ตาม ยังขาดการวิเคราะห์ที่เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับความสอดคล้องของคำศัพท์ในตำราเรียนกับเกณฑ์มาตรฐาน HSK 2.0 โดยเน้นในบริบทของหลักสูตรภาษาจีนธุรกิจในประเทศไทย ซึ่งมีคำศัพท์เฉพาะทางที่อาจแตกต่างไปจากหลักสูตรภาษาจีนทั่วไป

ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยชิ้นนี้จึงมุ่งเน้นการวิเคราะห์ “ช่องว่างของความรู้” ดังกล่าว โดยดำเนินการสำรวจจำนวนและระดับคำศัพท์ภาษาจีนที่ปรากฏในหนังสือเรียนของนักศึกษาหลักสูตรภาษาจีนธุรกิจ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในช่วงหลังจบชั้นปีที่ 1 และเทียบเคียงกับเกณฑ์ HSK 2.0 ผลการวิจัยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดทำข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการปรับปรุงการเรียนการสอนของหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และเตรียมความพร้อมรับมือกับการใช้เกณฑ์ HSK 3.0 ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. นักศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 หลักสูตรภาษาจีนธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้รับวงคำศัพท์รวมเป็นจำนวนเท่าใด ภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนในปีการศึกษาที่ 1

2. คำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความสอดคล้องกับวงคำศัพท์เกณฑ์มาตรฐานวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK 2.0) ระดับ 1-6 ในสัดส่วนเท่าใด

3. ข้อมูลเชิงประจักษ์จากการวิเคราะห์ความครอบคลุมคำศัพท์ตามเกณฑ์มาตรฐานวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK 2.0) สามารถนำมาใช้เป็นฐานในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรภาษาจีนธุรกิจ เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับมาตรฐานใหม่ (HSK 3.0) ได้อย่างไร

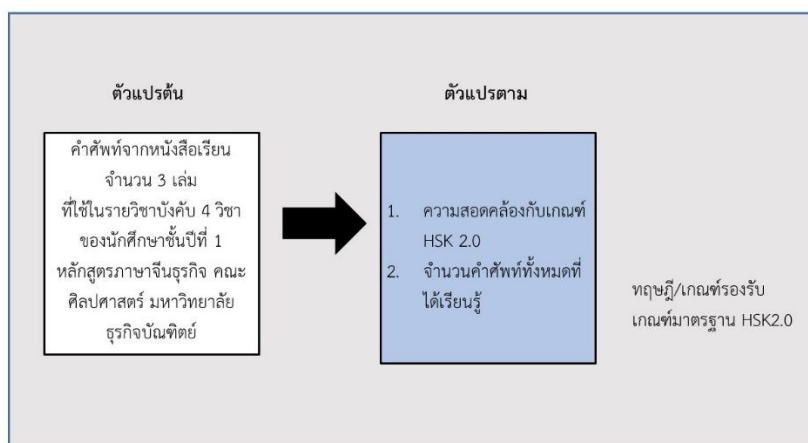
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินปริมาณคำศัพท์ของนักศึกษาหลักสูตรภาษาจีนธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ หลังจบการเรียนรู้ในปีการศึกษาที่ 1

2. เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ความสอดคล้องของคำศัพท์ที่ได้จากการถอดคำศัพท์ในหนังสือเรียนภาษาจีนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรภาษาจีนธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กับวงคำศัพท์เกณฑ์มาตรฐานวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK 2.0) ระดับ 1-6

3. เพื่อจัดทำข้อมูลเชิงประจักษ์จากผลการวิเคราะห์ความครอบคลุมคำศัพท์ตามเกณฑ์มาตรฐานวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK 2.0) เพื่อปรับปรุงและวางแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับการรับมือกับมาตรฐานใหม่ (HSK 3.0)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methodology) โดยมุ่งเน้นการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือเรียนเพื่อหาค่าความถี่และร้อยละเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการคัดเลือกแหล่งข้อมูล โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือต้องเป็นหนังสือเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาจีนบังคับของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรภาษาจีนธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2564) และคำศัพท์ที่นำมาวิเคราะห์มาจากตารางคำศัพท์สำคัญ (生词) ในแต่ละบทเรียน ไม่นับคำนามเฉพาะ

รายละเอียดแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยคือหนังสือเรียนจำนวน 3 เล่ม ที่ใช้ในรายวิชาบังคับ 4 วิชาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยมีคำศัพท์ที่ใช้ในการวิเคราะห์รวม 1,099 คำ (ก่อนตัดคำซ้ำ) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงรายวิชาภาษาจีนและหนังสือเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรภาษาจีนธุรกิจ

ลำดับที่	ปีการศึกษา/ ภาคเรียน	หนังสือเรียน	
1	2567/1	ZH301 ภาษาจีน 1	发展汉语综合初级一 (บทที่ 1-15) Developing Chinese (2 nd Edition): Elementary Comprehensive Rong, J. (2011)
2	2567/1	ZH306 การฟังการพูด ภาษาจีน	标准汉语会话 360 句 Standard Chinese Conversations: 360 Sentences Mao, Y. (Ed.). (2017)
3	2567/2	ZH302 ภาษาจีน 2	发展汉语综合初级一 (บทที่ 16-30) Developing Chinese (2 nd Edition): Elementary Comprehensive Rong, J. (2011)
4	2567/2	ZH307 การฟังการพูด ภาษาจีนธุรกิจ	新丝路-初级商务汉语综合教程 2 New Silk Road: Elementary Business Chinese Comprehensive Course II Li, X. (2018)

การรวบรวมและคัดกรองข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการถอดคำศัพท์สำคัญที่ปรากฏในตารางคำศัพท์ใหม่ (生词) ของแต่ละบทเรียนในหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม

หลักเกณฑ์การคัดคำศัพท์ จะคัดเลือกเฉพาะคำศัพท์ที่มีการระบุชนิดของคำ (อิงตาม
ที่หนังสือเรียนกำหนด) ผู้วิจัยไม่นำคำนามเฉพาะและคำศัพท์เพิ่มเติมมารวมในการวิเคราะห์
ซึ่งสามารถสรุปได้ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตารางแสดงจำนวนคำศัพท์จากหนังสือเรียนในปีการศึกษาที่ 1 ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1

หนังสือเรียน	Developing Chinese (2 nd Edition): Elementary Comprehensive	Standard Chinese Conversations: 360 Sentences	New Silk Road: Elementary Business Chinese Comprehensive Course II
นาม	302	61	69
กริยา	195	30	68
คุณศัพท์	92	8	14
ลักษณนาม	39	14	4
บุพบท	9	3	2
บอกจำนวน	18	1	0
วิเศษณ์	52	10	11
คำเสริม	9	5	1
สันธาน	12	4	1
สรรพนาม	37	17	3
อุทาน	2	1	0
Prefix	1	1	0
Suffix	2	1	0
จำนวนรวม (คำ)	770	156	173

การคัดกรองคำซ้ำ ผู้วิจัยนำคำศัพท์จากทั้ง 3 เล่มมารวมกันและดำเนินการตัดคำศัพท์ที่ซ้ำ
กันออก (ประกอบด้วยคำศัพท์ที่ซ้ำกันระหว่างบทเรียนในเล่ม และซ้ำกันระหว่างเล่ม) ทำให้ได้คำศัพท์
ที่ไม่ซ้ำกันเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ทั้งสิ้น 924 คำ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ แบบวิเคราะห์วงคำศัพท์จากเกณฑ์มาตรฐาน
การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) รูปแบบ HSK 2.0 ระดับ 1-6 (รวม 5,000 คำ) โดยอ้างอิง
จากรายงานการพัฒนาแบบทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK (Zhang, Xie, Wang, Li & Zhang,
2010) ได้แบ่งออกเป็น 6 ระดับ ได้แก่

คำศัพท์ HSK ระดับที่ 1 มีจำนวน 150 คำ

คำศัพท์ HSK ระดับที่ 2 เพิ่มขึ้นจากระดับ 1 อีก 150 คำ มีจำนวน 300 คำ

คำศัพท์ HSK ระดับที่ 3 เพิ่มขึ้นจากระดับ 2 อีก 300 คำ มีจำนวน 600 คำ
คำศัพท์ HSK ระดับที่ 4 เพิ่มขึ้นจากระดับ 3 อีก 600 คำ มีจำนวน 1,200 คำ
คำศัพท์ HSK ระดับที่ 5 เพิ่มขึ้นจากระดับ 4 อีก 1,300 คำ มีจำนวน 2,500 คำ
คำศัพท์ HSK ระดับที่ 6 เพิ่มขึ้นจากระดับ 5 อีก 2,500 คำ มีจำนวน 5,000 คำ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1) การแยกแยะระดับ HSK ผู้วิจัยแยกแยะคำศัพท์ที่ไม่ซ้ำกัน 924 คำ ว่าตรงกับวงคำศัพท์ HSK 2.0 ระดับใด โดยใช้วิธีการนับคำศัพท์ตามแนวทางของ Kaewyod (2020) คำศัพท์ในหนังสือเรียนที่ปรากฏในหลายระดับ HSK จะนับเป็นคำศัพท์ของระดับแรกสุดที่พบเท่านั้น (เช่น คำที่ปรากฏใน HSK 1 ถึง HSK 6 จะนับเป็น HSK 1)

2) การคำนวณสถิติ ผู้วิจัย คำนวณหาค่า ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage) เพื่อแสดงสัดส่วนคำศัพท์ในหนังสือเรียนที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน HSK 2.0

3) การประเมินความสอดคล้อง ผู้วิจัยนำค่าร้อยละที่ได้มาเปรียบเทียบกับมาตรฐานตามแนวทางของ ลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) แบบ 5 ระดับ เพื่อจัดระดับการประเมินความสอดคล้อง (เช่น ร้อยละ 81-100 จัดอยู่ในระดับมากที่สุด) Likert (1967)

การตรวจสอบความถูกต้อง

เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Data Reliability) ในการจัดระดับคำศัพท์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบซ้ำ (Double Check) คำศัพท์ที่ไม่ซ้ำกันทั้งหมด 924 คำ โดยการเปรียบเทียบกับวงคำศัพท์ HSK 2.0 อย่างละเอียดถี่ถ้วนก่อนนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์เชิงสถิติ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยนี้แบ่งการนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัยเป็น 3 ประเด็นหลัก โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลคำศัพท์ที่ถอดมาจากหนังสือเรียนภาษาจีนจำนวน 3 เล่ม

1. ผลการประเมินจำนวนคำศัพท์ทั้งหมดหลังจบปีการศึกษาที่ 1 จากการรวบรวมคำศัพท์ที่ไม่ซ้ำกันที่ปรากฏในตารางคำศัพท์สำคัญของหนังสือเรียนรายวิชาบังคับชั้นปีที่ 1 ทั้งหมด 3 เล่ม พบว่านักศึกษาได้เรียนรู้คำศัพท์รวมทั้งสิ้น 924 คำ ซึ่งจำนวนนี้สูงกว่าเกณฑ์ที่หลักสูตรคาดหวังไว้สำหรับผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นสุดชั้นปีที่ 1 ที่กำหนดไว้ที่ 700 คำ

2. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความสอดคล้องกับเกณฑ์ HSK 2.0 จากการนำคำศัพท์ที่ไม่ซ้ำกันจำนวน 924 คำ มาเปรียบเทียบกับวงคำศัพท์เกณฑ์มาตรฐาน HSK 2.0 (ระดับ 1-6) พบว่า มีคำศัพท์ที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน HSK 2.0 รวมทั้งหมด 641 คำ และมีคำศัพท์ที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ HSK 2.0 จำนวน 283 คำ

ความสอดคล้องของคำศัพท์โดยใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) แสดงให้เห็นว่า คำศัพท์ระดับ HSK 1 มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานในระดับ มากที่สุด (96.00%) คำศัพท์ระดับ HSK 2 มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานในระดับ มากที่สุด (89.00%) คำศัพท์ระดับ HSK 3 มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานในระดับ มาก (73.67%)

ตารางที่ 3 สัดส่วนคำศัพท์ HSK 2.0 ที่พบในหนังสือเรียน (จำนวนมากไปน้อย)

ลำดับ	ระดับ HSK	จำนวนคำศัพท์ใหม่ที่พบ (คำ)	ร้อยละของคำศัพท์ใหม่ที่พบ
1	HSK 3	175	18.90%
2	HSK 1	144	15.60%
3	HSK 4	129	14.00%
4	HSK 2	123	13.30%
5	HSK 5	58	6.30%
6	HSK 6	12	1.30%
	รวม	641	69.40%

หมายเหตุ: เป็นการนับคำศัพท์ที่ไม่ซ้ำกันในแต่ละระดับ HSK โดยคำที่เคยพบแล้วจะไม่ถูกนับรวมในระดับที่สูงกว่า

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความครอบคลุมคำศัพท์ (สะสม)

ระดับ	จำนวนคำศัพท์ HSK ที่เกณฑ์กำหนด (สะสม)	จำนวนคำศัพท์ที่เรียนรู้ได้ (สะสม)	จำนวนคำศัพท์ที่ขาดหาย	ร้อยละคำศัพท์ที่ได้รับ	ระดับการประเมิน (Likert)
HSK 1	150	144	6	96.00%	มากที่สุด
HSK 2	300	267	33	89.00%	มากที่สุด
HSK 3	600	442	158	73.67%	มาก
HSK 4	1,200	571	629	47.58%	ปานกลาง
HSK 5	2,500	629	1,871	25.16%	น้อย
HSK 6	5,000	641	4,359	12.82%	น้อยที่สุด

3. ผลการจัดทำข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อการวางแผนหลักสูตร จากผลการวิเคราะห์ความครอบคลุมคำศัพท์ตามเกณฑ์มาตรฐานวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK 2.0) เพื่อปรับปรุงและวางแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับการรับมือกับมาตรฐานใหม่ (HSK 3.0) สรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์ระดับ HSK 3 ได้ถึง 442 คำ คิดเป็น 73.67% ของเกณฑ์มาตรฐาน (600 คำ) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมในการต่อยอด HSK 3 ข้อมูลเชิงประจักษ์นี้ยืนยันว่าหลักสูตรได้สร้างรากฐานคำศัพท์ที่แข็งแกร่งเกินกว่าความคาดหวัง

ข้อมูลสำหรับการวางแผน ข้อมูลเชิงประจักษ์นี้เป็นฐานสำคัญในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน โดยระบุได้อย่างแม่นยำว่าหลักสูตรควรเน้นการเพิ่มคำศัพท์อีกเพียง 26.33% (158 คำ) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ครอบคลุม HSK 3 อย่างสมบูรณ์หลังจบการศึกษาในชั้นปีที่ 1 นอกจากนี้ผล

ความครอบคลุมของคำศัพท์ระดับ 4 ยังจัดอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็น 47.58% สัดส่วนนี้แสดงให้เห็นว่านักศึกษาได้เรียนรู้คำศัพท์ในระดับที่ค่อนข้างสูงขึ้นกว่าระดับพื้นฐานในสัดส่วนที่ไม่มากเกินไป การเรียนรู้คำศัพท์เหล่านี้จะเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับการเรียนรู้คำศัพท์เชิงธุรกิจในรายวิชาชั้นปีที่ 2 ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปเป็นข้อมูลตั้งต้นที่จำเป็นที่สุดในการปรับปรุงและวางแผนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเก็บคำศัพท์ในระดับนี้ได้ และต่อยอดในระดับต่อไปได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้ข้อมูลชุดนี้สามารถนำไปเปรียบเทียบกับความสอดคล้อง คำศัพท์กับเกณฑ์มาตรฐานใหม่ (HSK 3.0) เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในลำดับต่อไปอีกด้วย

อภิปรายผล

การศึกษาจำนวนคำศัพท์จากหนังสือเรียนของนักศึกษาหลักสูตรภาษาจีนธุรกิจในครั้งนี้ มุ่งเน้นการวิเคราะห์ ความสอดคล้อง ของวงคำศัพท์ที่ผู้เรียนได้รับเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน HSK 2.0 ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์หลัก 3 ข้อได้ดังนี้

1. การประเมินปริมาณคำศัพท์และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการประเมินปริมาณคำศัพท์ทั้งหมดที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้รับจากหนังสือเรียน พบว่าผู้เรียนเรียนรู้คำศัพท์รวมทั้งสิ้น 924 คำ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่หลักสูตรคาดหวังไว้ที่ 700 คำ ผลลัพธ์เชิงปริมาณที่เกินความคาดหวังนี้ อาจเป็นเพราะหลักสูตรมีการจัดรายวิชาภาษาจีนภาคบังคับถึง 4 รายวิชา โดยใช้หนังสือเรียน 3 เล่ม ทำให้จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้และปริมาณคำศัพท์ต่อสัปดาห์สูงกว่าเกณฑ์ทั่วไป เป็นการแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของหลักสูตรในการสร้างคลังคำศัพท์ขนาดใหญ่ให้กับผู้เรียน การมีคลังคำศัพท์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปีแรกนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Schmitt (2010) ที่เชื่อว่าการเพิ่มขนาดคลังคำศัพท์ในช่วงต้นเป็นกุญแจสำคัญสู่ประสิทธิภาพในการใช้ภาษาในทุกทักษะ

2. การวิเคราะห์และเปรียบเทียบความสอดคล้องของคำศัพท์กับเกณฑ์ HSK 2.0

จากการวิเคราะห์ความครอบคลุมคำศัพท์ที่ได้จากหนังสือเรียน พบว่าคำศัพท์ระดับ HSK 1 และ HSK 2 มีความครอบคลุมสูงถึง 96% และ 89% ตามลำดับ ซึ่งจัดอยู่ในระดับ “มากที่สุด” สัดส่วนความครอบคลุมที่สูงนี้แสดงให้เห็นว่าการเลือกตำราเรียนของหลักสูตรนั้นสอดคล้องกับหลักการออกแบบหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐาน นี่เป็นไปตามหลักการเชิงทฤษฎี ที่ว่าการออกแบบตำราจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนในแต่ละระดับ และหลีกเลี่ยงการใช้คำศัพท์ที่ยากเกินกว่าระดับของผู้เรียน (over-level vocabulary) เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนรู้สึกยากและหมดกำลังใจในการเรียนรู้ แนวคิดนี้ได้รับการสนับสนุนอย่างชัดเจน จากงานวิชาการของ Liu (2000) ที่ระบุว่า การควบคุมปริมาณคำศัพท์ (Vocabulary Quantity) และการจัดเรียงคำศัพท์จากง่ายไปยากอย่างเป็นระบบตาม หลักการแบ่งระดับ (Hierarchical Principle) เป็นสิ่งจำเป็นในการเขียนตำราภาษาจีนสำหรับผู้เรียนต่างชาติ ข้อค้นพบนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kaewyod (2020) ที่พบว่า คำศัพท์ระดับ HSK 1 และ HSK 2 ได้รับการครอบคลุมในสัดส่วนที่สูงที่สุดในตำราเรียนภาษาจีนพื้นฐานอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chen & Warisa (2022) ที่พบว่าคำศัพท์ในแบบเรียนพื้นฐานมีความครอบคลุมคำศัพท์ HSK ในระดับพื้นฐานสูงเช่นกัน

3. การจัดทำข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อการวางแผนหลักสูตร HSK 3.0

ผลการวิเคราะห์ความครอบคลุมคำศัพท์ระดับ HSK 1-3 พบว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์ระดับ HSK 3 ได้ถึง 442 คำ (คิดเป็น 73.67%) ซึ่งเกินกว่าครึ่งหนึ่งของเกณฑ์มาตรฐาน HSK 3 (600 คำ) ข้อมูลเชิงประจักษ์นี้เป็นฐานข้อมูลที่สำคัญที่สุด ในการปรับปรุงและวางแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมหลักสูตรสำหรับการรับมือกับมาตรฐานใหม่ (HSK 3.0) ดังนี้ 1) ศักยภาพการต่อยอด ผลลัพธ์นี้บ่งชี้ถึงศักยภาพในการต่อยอด (Acquisition Potential) ที่สูงของผู้เรียน หลักสูตรสามารถใช้ข้อมูลนี้ในการวางแผนเชิงรุก โดยเน้นการเพิ่มคำศัพท์ HSK 3 ส่วนที่ขาดหายไปจำนวน 158 คำ เข้าไปในเนื้อหาของชั้นปีที่ 2 เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุ HSK 3 ได้อย่างสมบูรณ์ 2) ความจำเป็นในการปรับตัวและการเชื่อมโยงมาตรฐานสากล การวิเคราะห์นี้เป็นไปตามความจำเป็นทางวิชาการที่ต้องศึกษาว่าเนื้อหาปัจจุบันมีความสอดคล้องกับมาตรฐาน HSK 3.0 ที่กำลังจะนำมาใช้ จากงานวิจัยของ Zeng & Xiao (2021) ได้ทำการทบทวนและชี้ให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงมาตรฐาน HSK 3.0 ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความรู้ด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ที่ผู้เรียนต้องได้รับ ดังนั้นการมีข้อมูลความครอบคลุมคำศัพท์ระดับ HSK 1-3 ที่ชัดเจน จะช่วยให้หลักสูตรสามารถ วางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงเนื้อหาเพื่อรับประกันว่านักศึกษาสามารถบรรลุผลลัพธ์ตามเกณฑ์ HSK 3.0 ที่เข้มงวดมากขึ้นในอนาคตซึ่งเป็นไปตามแนวทางที่งานวิจัยด้านการศึกษาระดับภาษาจีนสากลเน้นย้ำ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1) ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติและการปรับปรุงหลักสูตร

ข้อเสนอแนะนี้มีเป้าหมายเพื่อนำข้อมูลเชิงประจักษ์จากผลการวิจัยทั้ง 3 ข้อ ไปใช้ในการยกระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานระดับภาษาจีนสากลที่กำลังเปลี่ยนแปลง

1.1 จากผลการประเมินปริมาณคำศัพท์รวม (924 คำ) ผลวิจัยพบว่าปริมาณคำศัพท์รวมที่ผู้เรียนได้รับสูงถึง 924 คำ ซึ่งเกินกว่าเกณฑ์คาดหวังของหลักสูตร (700 คำ) ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการคำศัพท์ หลักสูตรควรใช้ความสำเร็จนี้เป็นจุดแข็ง โดยลดความซ้ำซ้อนของคำศัพท์ระดับ HSK 1-2 ที่มีครอบคลุมสูงอยู่แล้ว (96% และ 89%) ในเนื้อหาพื้นฐานบางส่วน และนำพื้นที่เนื้อหาส่วนนั้นไปใช้ในการเสริมคำศัพท์เฉพาะทางธุรกิจ ที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ HSK 2.0 (พบจำนวน 283 คำ) หรือคำศัพท์ HSK 3 ที่จำเป็นต่อการสื่อสารในบริบทธุรกิจแทน เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับหลักสูตรภาษาจีนธุรกิจโดยเฉพาะ

1.2 จากผลการวิเคราะห์ความครอบคลุมคำศัพท์ระดับ HSK 1-2 (96% และ 89%) ผลวิจัยพบว่าคำศัพท์ระดับ HSK 1 และ HSK 2 มีความครอบคลุมในระดับ "มากที่สุด" ข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน เนื่องจากรากฐานคำศัพท์พื้นฐานมีความครอบคลุมสูงซึ่งหมายความว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์สำคัญที่จำเป็นต่อการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน (HSK 1) และในระดับเบื้องต้น (HSK 2) ได้เกือบครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐาน (96% และ 89%) และมีความพร้อมในการสร้างประโยคที่ซับซ้อนขึ้น หลักสูตรจึงควรยกระดับความซับซ้อนของกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นปีที่ 2 โดยเน้นการบูรณาการคำศัพท์ HSK 1-2 ไปใช้ในกิจกรรมทักษะการผลิต (Productive Skills)

ที่ต้องใช้ความคิดระดับสูง (Higher-Order Thinking Skills: HOTS) เช่น การอภิปรายเชิงวิเคราะห์ การนำเสนอโครงการ หรือการเขียนรายงานเชิงธุรกิจ แทนการเน้นย้ำความหมายพื้นฐานเพียงอย่างเดียว เพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 จากผลการวิเคราะห์ ความครอบคลุมคำศัพท์ระดับ HSK 3 (73.67%) เพื่อเตรียมพร้อม HSK 3.0 ผลวิจัยพบว่าความครอบคลุมคำศัพท์ระดับ HSK 3 อยู่ที่ 73.67% ซึ่งบ่งชี้ถึงศักยภาพการต่อยอดที่สูง แต่ยังไม่สมบูรณ์ ข้อเสนอแนะด้านการออกแบบหลักสูตรและการกำหนดดัชนีชี้วัดใหม่ (HSK 3.0) หลักสูตรควรใช้ข้อมูลความครอบคลุม HSK 3 นี้ในการวางแผนเชิงรุกและกำหนดดัชนีชี้วัดใหม่

การเพิ่มความเข้มข้นใน HSK 3 พิจารณาปรับเพิ่มคำศัพท์ระดับ HSK 3 อีก 158 คำที่ยังขาดหายไปเข้าไปในตารางคำศัพท์สำคัญของหนังสือเรียนรายวิชาบังคับในชั้นปีที่ 2 อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ให้นักศึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายการสอบผ่านระดับ HSK 3 ได้อย่างเต็มที่ก่อนจบชั้นปี

การเตรียมรับมือ HSK 3.0 ใช้ข้อมูลเชิงปริมาณนี้เป็นฐานข้อมูลในการเปรียบเทียบเชิงวิเคราะห์กับมาตรฐานใหม่ Chinese Proficiency Grading Standards for International Chinese Language Education (HSK 3.0) โดยเฉพาะการวิเคราะห์ความแตกต่างของคำศัพท์ที่เพิ่มเข้ามาใหม่ในระดับ 1-3 เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความสามารถทางภาษา และดัชนีชี้วัดเชิงปริมาณในด้านคำศัพท์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลที่เข้มงวดมากขึ้นในอนาคต

2) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ควรเสนอต่อคณะกรรมการหลักสูตรและคณะ ให้มีการทบทวนและกำหนดนโยบายการจัดซื้อตำราเรียน โดยกำหนดให้สอดคล้องกับวงคำศัพท์ HSK (ทั้ง 2.0 และ 3.0) เป็น เกณฑ์สำคัญเชิงปริมาณ ในการพิจารณาเลือกใช้ตำราเรียนภาษาจีน การดำเนินการเช่นนี้จะช่วยยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนภาษาจีนโดยรวมของสถาบัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งต่อไป

การวิจัยเชิงพัฒนาการระยะยาว ควรมีการทำการวิจัยในระยะยาวเพื่อศึกษา พัฒนาการของนักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 จนถึงชั้นปีที่ 4 เพื่อประเมินว่าการจัดการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร มีความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านคำศัพท์ที่คาดหวังไว้จนถึงระดับ HSK 5 หรือไม่

การวิเคราะห์ดัชนีมาตรฐานใหม่ (HSK 3.0) งานวิจัยต่อไปควรวิเคราะห์ดัชนีด้านคำศัพท์ของมาตรฐานใหม่ (HSK 3.0) เพื่อเปรียบเทียบกับความสอดคล้องเดิมที่ตั้งไว้ ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อเตรียมรับมือการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานระดับภาษาจีนสากล

References

- Chen, X. & Warisa, A. (2022). A Comparative Study of Vocabulary between “360 Standard Sentences in Chinese Conversations” and Chinese Proficiency Test Syllabus Speaking (HSKK). *Journal of Chinese Studie Journal Kasetsart University*. 15(1), 139–167.
- Hanban Confucius Institute Headquarters. (2009). *New Chinese proficiency test syllabus*. Commercial Press.

- Kaewyod, W. (2020). An analysis of HSK vocabulary in Chinese textbooks of Chinese major students, Faculty of Humanities and Social Sciences, Ubon Ratchathani Rajabhat University. **Journal of Humanities and Social Sciences, Ubon Ratchathani Rajabhat University**. 11(2), 134–150.
- Li, X. (2018). **New Silk Road: Elementary Business Chinese Comprehensive Course II**. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- Likert, R. (1967). **The method of constructing an attitude scale**. In M. Fishbein (Ed.), Reading in attitude theory and measurement (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.
- Liu, X. (2000). **Introduction to Teaching Chinese as a Foreign Language**. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- Mao, Y. (Ed.). (2017). **Standard Chinese Conversations: 360 Sentences 1**. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- Rong, J. (2011). **Developing Chinese (2nd Edition): Elementary Comprehensive 1**. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- Schmitt, N. (2010). **Researching vocabulary: A vocabulary research manual**. Palgrave Macmillan.
- Zeng, Y., & Xiao, J. (2021). Review on Chinese Proficiency Grading Standards for International Chinese Language Education. **Frontiers in Educational Research**. 4(6), 116-121.
- Zhang, J., Xie, N., Wang, S., Li, Y. & Zhang, T. (2010). Research and development report on the new HSK. **China Examination**. 09, 38-43.